

llibertat

Òrgan oficial antifeixista del consell municipal

«Catalunya se sent orgullosa dels seus fills, que són la barriera que s'aixeca davant la invasió estrangera.»

President Companys

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 256

ANY III

Mataró dilluns 25 juliol 1938

NUM. 622

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

La posició catalana

D'alguns mesos ençà, hom remarca a Catalunya una creixent atenció davant alguns aspectes de la política espanyola. Aspectes més importants per demà que per a avui, susceptibles com són de tenir un descabdellament més ampli en la post-guerra que en la guerra. Es tracta de les llibertats autonòmiques de Catalunya, que per a nosaltres no són una cosa accessòria i temporal dins el règim republicà, ans bé són una cosa cabdal i permanent.

Que tothom, a Espanya, estigui segur que Catalunya està absolutament decidida a posar tot el seu esforç en la lluita contra el franquisme, forma espanyola del feixisme internacional. Que tothom estigui segur també que Catalunya vol mantenir la convivència hispànica, i això per raons catalanes, peninsulars i europees. En la qüestió bèl·lica i en la qüestió política, Catalunya manté una posició del tot favorable a l'entesa amb els altres pobles de la Península. Feta molts d'anys—poiser segles—que Catalunya no havia adoptat, d'una manera lliure i conscient, una tal posició.

Però que sàpiga tothom també que aquesta Catalunya decidida a l'esforç heroic de la guerra i a la convivència fecunda de la pau, està decidida igualment a mantenir la seva personalitat nacional, a defensar les prerrogatives de la seva llengua, a descabdellar la seva cultura i a conservar i eixamplar les facultats legals que li reconeix l'Estatut de l'Autonomia.

Vam ésser nosaltres mateixos els qui, poques setmanes després del 14 de abril del 1931 declaràvem, des de la tribuna de l'Ateneu Barcelonès, que la República havia espanyolitzat Catalunya, perquè li havia produït una germanor de sentiments amb els altres pobles hispànics i li havia obert l'esperança d'aconseguir el seu ideal autonòmic, o una bona part d'aquest, dins el nou règim. Però el concepte d'espanyolització equival, per als catalans, no a una dimissió de la nostra pròpia personalitat distintiva, ni a una assimilació a cap altre poble, sinó a una integració dins un conjunt més espaiós.

Encara farem, en aquest ordre d'idees, una altra declaració: i és que la guerra actual ha accentuat l'espanyolització de Catalunya, perquè ha fet créixer el volum i la intensitat dels problemes comuns. Per això, tots aquells homes, tots aquells veritables patriotes — patriotes catalans o castellans—que vulguin convertir Espanya en una realitat vivent, poden trobar ara la millor avinentesa històrica que mai s'hagi presentat.

Amb una condició, però: que aquesta Espanya sigui vista i entesa per tots en la seva veritable naturalesa. No com un imperi, del qual Catalunya fóra una de tantes regions. No com una unitat psicològica major, de la qual Catalunya dependria espiritualment.

La inquietud catalana d'aquests últims temps ve de la temença que en certs medis polítics espanyols hom caigui novament, per una nefasta influència ancestral o temperamental, en la concepció unitària. I els catalans ho temem no sols pel mal que faria a Catalunya, sinó també pel mal que faria a la veritable Espanya, que és una Espanya naixent. Una Espanya que ha d'ésser —i que només pot ésser— un conjunt de pobles—una pluralitat de nacions unides, una avinença d'ànimes. L'avinença espanyola, que és una cosa més important encara que la unitat política, quedaria greument perjudicada per les tendències assimilacionistes, ni que fossin parcialment o totalment inconscients.

Aquesta és la posició catalana. Allò que des d'ara es digui—i sobretot allò que es faci—per esvaïr les causes de la nostra inquietud, serà un gran bé per als pobles espanyols i per a la vera Espanya possible, que és l'Espanya múltiple, diversa i avinguda que tot just ha començat a existir.

A. ROVIRA I VIRGILI

Quan els alemanys ho diuen...

Ara comencen d'adonar-se que la guerra serà llarga

Malgrat que els italians es vanen d'aconseguir als fronts on combaten victòries immediates i ultraràpides, i que no hi ha dia que en els diaris feixistes no s'hi publiquin notícies i informacions en les quals són posades als núvols les gestes que aconpleixen els «voluntaris» que Mussolini ha portat al nostre país, els seus aliats alemanys, en canvi, en els seus diaris, en els relats i informacions que publiquen parlant de la guerra d'Espanya, donen a entendre tot el contrari.

Heus ací, per exemple, el solt que publica el diari alemany «Frankfurter Zeitung» sobre les operacions del front de Llevant. És un testimoni digne d'ésser remarcat, perquè es tracta d'una paraula molt interessada en l'afar. I quan ells ho diuen... Diu així:

«La guerra espanyola ha esdevingut una guerra lenta i penosa per cada quilòmetre de terreny. L'ofensiva desencadenada fa prop de tres mesos presenta totes les característiques de les guerres de posicions; preparatius de molta durada, avanç lentíssim de l'artilleria, lluita acarnissada pels rius de metralladores i les trinxeres, pels carrers dels pobles i pels turons. Després de la victòria, combats furiosos que prossegueixen durant molt temps.

En la direcció de l'atac no s'hi troba l'exercit republicà de mantenir la seva cap centre estratègic útil que privi resistència. Adhuc València no constitueix un centre d'aquesta naturalesa.»

I el diari alemany afegeix:

«El general Miaja ha sabut utilitzar molt bé els avantatges naturals que dóna a la defensiva el terreny muntanyós. Ha fet construir moltes fortificacions, creant així, no pas una sola línia de defensa, sinó tot un sistema de posicions, molt profund i ben escalonat, que s'estén fins a Sagunt i València. Els rius de metralladores instal·lades en els flancs dels turons amenacen sempre l'assaltant, sobretot perquè tots els camins són estrets.

Cal esperar sempre veure sorgir, darrera de cada posició ocupada, una altra posició que exigirà nous preparatius abans d'intentar prendre-la.»

Aquest número ha estat sotmès a la censura

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Hospital Municipal

Servei públic de Banys

HORARI PER A LA TEMPORADA D'ESTIU

Dies feiners: de 8 matí a 7 tarda
Diumenges: de 8 matí a 1 tarda

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

Qui m'havia de dir que a la meua vellesa tindria que ésser guerrer i conviure amb una jovenalla disposada a guerejar.

Tanta saviesa emprada pels nostres avant-passats, actuant de perfectes capitans aranyes, embarcant i comptant per pocs diners carn de canó per a que defensessin nostre patrimoni, mentre que ells administraven i educaven al poble per ésser esclau a la terra i lliure una vegada al cel.

Una diada com la d'avui, la de Sant Jaume, era una festa tes menys que Nacional, doncs l'església li encolomava per Patró d'Espanya a Sant Jaume.

Els nois del meu temps, distriuen aquesta diada, perquè coincideix amb l'arribada de cíndries i melons de València. I si havia guarnició, els militars lluen la condecoració en qualsevol festa que inventaven.

I l'església no cal dir ho, amb els capitans aranyes, i els militars celebraven la festa major d'Espanya.

Els nois entabanats per la festassa si passàvem pel carrer de l'Hospital, ens aturàvem davant l'imatge de Sant Jaume, que existia a la façana de l'Hospital, imatge que era una encarnació del popular Sant Jaume mata moros.

Representava estar cavalcant un briós corcei, brandant la seva espasa contra un grup de sarraïns, i cobert el camp de caps tallats als sarraïns que per llur munió, ens feia l'efecte d'aquelles piles de melons i cíndries que acabàvem de veure a la plaça xica.

Comptant l'Espanya feixista, amb un patró mata moros i amb la protectora verge Maria i amb la llana del poble, declarava la guerra fins a Llucifer, èxit segur, no guanyà cap guerra, perdé tot l'imperi colonial, i avui veiem que el patró mata moros, avui els fa resucitar per a matar, violar i robar al poble que se sap esquilat la llana.

Repeteixo que mai hauria cregut esdevenir guerrer a la meua vellesa.

Tanta confiança que tenia de jove en tots els destins patrocinats pels militars, l'església i els capitans aranyes!

Llucifer t'has escapat d'una bona gràcies a l'ajut dels damnats! Desentllaç racional, no fórem educats per l'Espanya feixista a cops d'espasa i amb himnes guerrers, religiosos i mundans? Doncs vingua guerra!

CUPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 23, el premi de vint i cinc pessetes ha correspost al número 942.

Els números premiats amb tres pessetes són: 042, 142, 242, 342, 442, 542, 642, 742, 842.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials,

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'Interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els Interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

que quanquín forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

NOTA PREGADA.—*Del benefici a favor de la Setmana del Combatent.*—Digne és d'elogiar la tasca que les dones de Mataró executen en tot el que fa referència a obra humanitària i antifeixista, des de que estem en guerra contra la invasió estrangera feixista.

També és d'elogiar la col·laboració que els Sindicats de Mataró són requerits per a col·laborar amb ells, i en aquest cas, el d'Espectacles Públics en el Cinema Clavé.

El passat divendres hi va haver quelcom més que voluntat en la col·laboració; hi hagué l'encert de les pel·lícules que es projectaren, totes de caràcter documental, instructives, antifeixistes i per la música tan apropiada que l'Orquestra interpretà amb el màxim de pulcritud, que el públic unànimament aplaudí la seva actuació. Llàstima que aquests espectacles no es puguin admirar més sovint.

Felicitem als organitzadors i executants i altres companys que prengueren part a aquest senzill, però magne programa de Cinema, cosa quelcom peregrina en els espectacles de la reraguarda.—*Un grup d'espectadors.*

MORALES PAREJA — XERRES
Demaneu sempre:
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CÉSAR
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

COMISSARIA D'ORDRE PÚBLIC DE MATARÓ I COMARCA DEL MARESME.—Aquesta Comissaria posa a coneixement de tots els ciutadans que no atindrà cap anònim ni denúncia que no vagi degudament signada per llur autor, ja que tota persona que tingui quelcom que denunciar ha de traslladar-se a aquesta dependència, on se l'atindrà, amb el ben entès de que en tot cas, serà guardat l'incògnit del qui la presentí.

Mataró, 24 de juliol del 1938. — El Comissari Cap.

Per 50 cèntims poden fer un bon asequí, amb

ILURINO
postre mataroní
Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per **PASVIBERIA BATET.**

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERRES FINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PAREJA - XERRES
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

FRONT DE LLEVANT.—Els soldats espanyols han rebutjat rotundament els atacs que els invasors desencadenaren contra les nostres posicions de la carretera de Begis i del vèrtex Salada. També es combat fortament al Cerrillo, on els invasors sofren un extraordinari nombre de baixes.

L'aviació estrangera ha bombardejat les nostres línies al Nord de Val de Uxó i els encontorns de Segorbe.

Ahir, en combat aeri, els nostres aparells abateren dos «Fiats» i un «Messerschmidt», sense sofrir cap pèrdua.

FRONT D'EXTREMADURA.—En les últimes hores d'ahir les forces al servei de la invasió aconseguiren ocupar, a la zona de Monterrubio, Sierra Costuera i el poble d'aquest nom.

Fins l'hora de redactar aquest comunicat, l'activitat s'ha reduït avui a l'entorn canònic, sense conseqüències.

DEMÉS FRONTS.—Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les 8:25 hores d'avui, quatre trimotors «Junkers» bombardejaren Guíxois, causant víctimes, dones en la seva major part.

La justícia de la República

El Tribunal permanent de guàrdia ha imposat una penyora de 5.000 pessetes a la casa Rayoniseda per la venda a preus abusius.

Pel mateix motiu han estat imposades penyores de 50.000 pessetes a les cases Guitart i Manyer.

A Jaume Humbert i Agustí Lluís els ha estat imposada una penyora de 10.000 pessetes a cada u per acaparament i una altra de 25.000 pessetes, pel mateix motiu a Adgèl Alizo.—*Fabra.*

Notes de la Generalitat

A la Secretaria de la Presidència de la Generalitat continuen rebent-se noves i importants adhesions al President Companys amb motiu del segon aniversari del 19 de juliol.

Per la Conselleria de Cultura ha estat organitzat un curs de perfeccionament cultural per a obrers. Les lliçons seran donades a diferents grups escolars i la seva explicació començarà tot seguit.—*Fabra.*

Estranger

La Conferència de la Pau demana a Roosevelt que dirigeixi l'ajut a la població no combatent d'Espanya

PARIS.—En la sessió de la Conferència de la Pau celebrada aquest matí s'ha estudiat una resolució presentada per la Comissió de Proveïments, tractant de cercar la manera més efectiva a recolar als pobles agredits.

Tots els delegats participaren en la discussió de la resolució esmentada, evidenciant-se absoluta unanimitat

respecte tots els extrems de la matèria, que són els següents:

Que la Conferència de la Pau exerceixi una pressió sobre els Governos per a que aquests acudixin en ajuda d'Espanya i de Xina, tenint en compte la lluita que sostenen aquests dos països contra exèrcits invasors.

Que la Conferència redacti una declaració concreta contra els pobles agressors i recap la llibertat de comerç i la obertura de les fronteres dels països agredits.

Que els Estats democràtics afavoreixin amb la solidaritat dels seus respectius pobles als pobles víctimes de les agressions feixistes.

Que es generalitzi la campanya per a assolir de les democràcies, no solament que facilitin queviures, sino, també, material de guerra als pobles envalis.

El delegat dels Estats Units presentà una proposició, que fou acceptada, per a que la Conferència es dirigís al president Roosevelt sol·licitant la seva intervenció a favor de la població civil de l'Espanya republicana i dels refugiats de tota la zona llieral.

La delegació espanyola agrai profundament la generosa iniciativa del delegat dels Estats Units i proposà, a la vegada, que la Conferència dirigís una salutació al President dels Estats Units.

La proposició de la Comissió de Proveïments restà aprovada, i en acabar fou llegit un telegrama del Sindicat de la Marina Mercant francesa adherint-se a la Conferència, adhesió que fou acollida amb entusiasme per tots els delegats.

El centenari de la fundació de Bogotà

BOGOTÀ.—Amb gran solemnitat han començat les festes del IV centenari de la fundació de la ciutat.—*Fabra.*

L'ambaixador francès ha tornat a Londres

LONDRES.—De París ha arribat l'ambaixador francès senyor Corbin, el qual havia marxat a França per a acompanyar als reis d'Anglaterra.—*Fabra.*

Els darrers temporals als Estats Units

NOVA YORK.—El balanç dels darrers temporals és de 12 morts i de més de 5.000.000 de dòlars de pèrdues.—*Fabra.*

Atemptat

XANGAI.—Thelenkin, cap dels serveis de gabelles del govern de Nankin, ha estat víctima d'un atemptat i ha resultat ferit. L'agressor ha estat ferit i detingut per la policia.—*Fabra.*

L'agitació a Palestina

HAIFA.—Ha fet explosió una bomba de gran potència en el mercat àrab; el nombre de víctimes és crescutíssim. Els ferits més o menys greus passen de cinquanta.—*Fabra.*

La retirada de «voluntaris»

LONDRES.—Telegrafia de Gibraltar a la Agència Reuter que s'afirma a l'esmentada ciutat que molt en breu arribaran diversos agents designats pel Comitè de no intervenció, a

fi d'iniciar els treballs preparatoris per a l'entrada en vigor del pla de retirada de «voluntaris».—*Fabra.*

Unes declaracions del President de la Cambra Espanyola

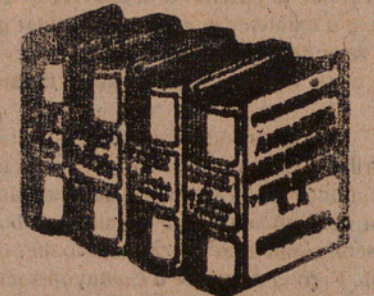
PARIS.—El senyor Marín Berrio, president de la Cambra espanyola, de pas a París per a representar a Espanya en la Conferència universal per la Pau, ha manifestat que la delegació espanyola ha insistit per a que els Governos dels països representats en la Conferència i particularment els que dirigeixen la política de no intervenció, per a que siguin aplicats els acords del Comitè de Londres amb la fi d'obtenir l'evacuació ràpida de tots els combatents estrangers d'Espanya.

«Aquesta és—ha dit—l'única solució del conflicte espanyol».

NO OBLIDIN QUE

4

de rebre de que es compra en complicitat

GENERAL DE ESPAÑA

1.000 pàgines
1.000.000 de pessetes
Mapes Geogràfics - Indústries
Geogràfiques i de l'Exercit

Per a un exemplar complet
500 PESSETES
(suma de part a tota l'obra)

El veu anunciar eficaçment
aquesta en aquest Anuari

Indústries Gràfiques i de l'Exercit, S.A.
Calle Granados, 12 y 13 - BARCELONA

Es ven

Un motor 5 H.P. funcionant actualment marca «Harley», en millorable estat.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

Urgeix comprar

peil troç de terra amb caseta prop de Mataró.

Blada, 74.—Mataró.

Callista titular

Solament els dilluns de 10 a 12. Baric Granados, 12 (tenda) - Mataró.

Es venen

Dois llits daurats i el mobiliari de un despatx.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durruall (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.º, 2.º entre Arribau i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

BOTELLES

buldes de Vi. d'Alèlja

ES COMPREN

R. Casanova, 11, (Magatzem)